

ופסק שם שאשה שקינחה עצמה באותו מקום שלא לשם בדיקה, ומצאה בו דם פחות מכגריס טהורה, כי ודאי בדקה גם מסביב במקום ששייכת הימצאות מאכולת, הלכך לא גזרו בזה לטמא מדין כתמים).  
ג. בשו"ת אגרות משה (יו"ד ח"ב סח) נקט [עפי"ד הרמב"ם הרז"ה והשו"ע]. ואולם רש"י ז"ל לא כתב כן] שאף לרבי אינה טמאה מודאי אלא טמאה מדאורייתא מספק [שלא כטומאת כתם שהיא מדרבנן], ולכך אפילו לדבריו אינה קובעת וסת בדם הנמצא על העד שאינו בדוק לה [ולמד מזה לכל מראה שמוצאת בבדיקה שאוסרים אותו מספק, שאינה קובעת בו וסת. ובקה"י (בכתבים החדשים יז) צדד בזה, ע"ש].

ג. האשה שהיתה עושה צרכיה וראתה דם (עם מימיה); אם היתה יושבת – טהורה (שממקום מי רגלים הוא בא ולא ממקורה). ואם עומדת – רבי מאיר מטמא (כיון שדחוקה היא חזרו מ"ר למקור והביאו עמם דם) ורבי יוסי מטהר. והסיקו שר"מ מטמא ודאי משום נדה.  
לפר"ח, רבי מטהר רק מטומאה ודאית אבל מטמא משום כתם. והתוס' כתבו בתחילה לפרש שלרבי יוסי טהורה לגמרי.

## דף טו

כז. הרואה כתם, האם מטמאה את בועלה, למפרע או מכאן ולהבא?

הרואה כתם – הריהי טמאה מדרבנן. וכן בועלה טמא מדרבנן כדין בועל נדה [ואין זה דומה לטומאת מעת לעת דרבנן שלא טימאו את הבועל למפרע מפני שאינה אלא סייג שהרי לא ראתה אלא עתה, משא"כ כאן שהכתם לפנינו והרי לא נתעסקה בדברים המכתימים]. לדברי רבי מאיר – טמאים אף למפרע, שהיה ר"מ מחמיר בכתמים. ולדברי חכמים – מכאן ולהבא ולא למפרע. רב פירש משנתנו כרבי מאיר, ושמואל ורבי יוחנן פירשוהו כרבנן (וכן הלכה. רמב"ם הל' מטמאי משכב ומושב ג, ח).

כת. האם הנשים בחזקת טהרה לבעליהן ואין צריך לודא טהרתן, אם לאו?

שנינו, כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן. וכן הבאים מן הדרך – נשיהם להם בחזקת טהרה, ואין אומרים הואיל ואינו בעיר אין הדבר מוטל עליה. ודוקא שבא ומצאה בתוך ימי עונתה (ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה), אבל לאחר שעברו ימי עונתה – שלשים יום – אינה מותרת ללא שמברר (רש"י, עפ"י הירושלמי).  
א. הרמב"ם פירש בין באשה שאין לה וסת בין שיש לה וסת קצרה משלשים יום [וכמאן דאמר וסתות דרבנן שהיא בחזקת טהורה כשבא מהדרך] – לאחר עונה אסורה לדברי הכל, אם אינה אומרת טהורה אני.

והרמב"ם מפרש כשמשער שעכשיו הוא זמן וסתה – אסורה שמא תראה בשעת תשמיש, אבל לאחר שעבר הזמן הזה מותרת, כמ"ד וסתות דרבנן וכדלהלן.  
ב. צ"ע שמא מה שהצריכו בדיקה לאחר שעברה עונה, זהו דוקא בבא מן הדרך שאין מוטל עליה הדבר, אבל בנמצא בעיר סומכים על הרגשתה.  
ונראה שלאחר שעברה עונה צריכה בדיקה לעולם עד שתראה. ומועיל לה בדיקה זו ואין חוששים שמא כבר יצא דם בעונה ועבר רושמו. וצ"ע האם צריכה בדיקה שחרית וערבית כשאינה עסוקה בטהרות (עפ"י חו"א עט, ג).

הגיעה שעת וסתה (הקבוצ); רב הונא אסר, שסובר 'וסתות דאורייתא' הלכך מחזיקים אותה בטומאת ספק, שאורח בזמנו בא. מלבד אם הוא וסת המורכב מימים וקפיצות, כיון שהוא תלוי במעשה יש לומר לא קפצה ולא ראתה (כן שנה רב אשי בדברי רב הונא). ורבה בר בר חנה התיר בכל וסת, שסובר 'וסתות דרבנן'.

א. יש מפרשים שלמ"ד וסתות דרבנן אפילו לא עבר זמן שיכולה לטבול ולהיטהר, כל שאין ידוע לנו אם בדקה אם לאו – מותרת. ואם שהתה כדי שיכולה להיטהר, אפילו לרב הונא מותרת מטעם ספק ספקא (עפ"י מגיד משנה בדעת הרמב"ם איסור"ב ד, ט' ו"מ"מ בשעת וסתה אסורה שמא תראה, כדברי ריש לקיש); רש"י; רמב"ן [אלא שפירש שלא עברו שלשים יום, כנ"ל].

ויש אומרים שאף למ"ד וסתות דרבנן אין התר אלא כשהתה אחר וסתה שבעה ימים בכדי שיכולה לטבול [וכדברי רבי יוחנן בסמוך]. ולמאן דאמר וסתות דאורייתא אפילו באופן זה אסור אם לא שאלה, שקרוב לודאי שראתה (עפ"י תוס', רא"ש ועוד. וצ"ע כשעבר וסתה ובדקה פעם אחת ומצאה טהורה, האם צריכה לבדוק אח"כ שוב. חזו"א ע"ט, ד). וכשוסתה תלוי בקפיצות, לדברי הכל אין צריך להמתין עד זמן שתוכל להיטהר (ש"ך קפד סקל"ג).

ב. גם כשהוסת תלוי במעשה, יש לה לחוש לזמן עונה בינונית כאשה שאין לה וסת כלל, שמא אז ראתה דם ללא מעשה. ובין שהיה הוסת מרוחק משלשים יום בין שהיה בתוך שלשים (עפ"י תורת הבית הארוך, מובא בטור יו"ד קפט; שו"ע קפד, יב).

רב שמואל בשם רבי יוחנן אמר: אשה שיש לה וסת, בעלה מחשב ימי וסתה [אם שהה בדרך שבעה ימים אחר וסתה והיא עומדת עתה בימים שיכולה להיטהר] ובא עליה. ודוקא כשאין ידוע ודאי שראתה, אבל ודאי ראתה – אין ספק מוציא מידי ודאי ואסורה עד שתאמר שנטהרה (וה"ה כשהניחה בחזקת טומאה כשיצא, כדלעיל יב). ואין חילוק בין ילדה [שבושה מלטבול] לזקנה (כפרש"י).

י"מ שרבי יוחנן סובר כרב הונא שוסתות דאורייתא (עפ"י רי"ף ורמב"ם). וי"א שסובר וסתות דרבנן ואעפ"י"כ צריך שיעבור זמן שיכולה להיטהר (עפ"י תוס', רא"ש, ראב"ד ועוד). וי"א שריו"ח מדבר דוקא בעיר וללא תביעה, אבל בא מן הדרך אין צריך לשאול שמתוך שתובעה אין לך בדיקה גדולה מזו (רמב"ן).

דין 'אין ספק מוציא מידי ודאי' נתבאר בפסחים ט.

## דפים טו – טז

### כט. האם וסתות דאורייתא או דרבנן, ומאי נפקא מינה?

כאמור, פרשו בגמרא שרב הונא ורבה בר בר חנה נחלקו האם נוקטים וסתות דאורייתא וכל אשה שהגיע שעת וסתה הריהי בחזקת טמאה ואסורה לבעלה, או דרבנן הלכך כשבא מן הדרך ואין ידוע אם בדקה וטהורה אם לאו – מותרת (וי"א רק כשעבר זמן בכדי שיכולה היתה להיטהר אם ראתה בשעת וסתה, כנ"ל).

וכן נחלקו בדבר תנאים, וכן רב ושמואל (כדברי רב נחמן בר יצחק); באשה שיש לה וסת והגיע שעת וסתה ולא בדקה ולאחר מכן בדקה ולא מצאה דם – יש סוברים וסתות דאורייתא הלכך חוששת שמא היה דם בשעת הוסת ואבד, שאורח בזמנו בא (רבי אליעזר; שמואל) [מלבד אם היתה במחבא שאז אפילו לא בדקה טהורה – שחרדה מסלקת את הדמים. רבי מאיר], ויש אומרים שמוותרת (רבי יהושע; חכמים; רב). בדקה עצמה לאחר שעת הוסת בסמוך לה ממש ומצאה טהורה; לדברי רבי זירא סובר רב שאעפ"י שוסתות דאורייתא – טהורה.